

SZTUM

WWW.

.PL

INFORMATOR MIASTA I GMINY SZTUM
KWIECIEŃ 2022 ISBN 978-83-67003-19-3

SOŁECTWA: BARLEWICE • BIAŁA GÓRA • CZERNIN • UL. DOMAŃSKIEGO • GOŚCISZEWO • GRONAJNY • KĘPINA • KONIECWAŁD
KOŚLINKA • NOWA WIEŚ • PAROWY • PIEKŁO • PIETRZWAŁD • POSTOLIN • SZTUMSKA WIEŚ • SZTUMSKIE POLE • UŚNICE • ZAJEZIERZE

Święta Wielkanocne niosą radosne
i pełne nadziei przesłanie – siły ciemności i zła
zostaną pokonane, życie się odrodzi.

Gdy dziś naszym światem wstrząsają
pandemia i ostre konflikty,
życzymy wszystkim Mieszkańcom Ziemi Sztumskiej,
by ten szczególny czas świąteczny
stał się źródłem pokrzepienia, odporności,
pozytywnych zmian, wytchnienia i radości.

Burmistrz Miasta
i Gminy Sztum

Leszek Tabor

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sztumie

Czesław Oleksiak

Drugie życie

Rozpoczyna się realizacja projektu „Sztum Circular economy”. Mieszkańcy będą mogli nadawać przedmiotom drugie życie.

Str. 4

Solidarni z Ukrainą

Wkrótce po tej wiadomości o agresji Rosji na Ukrainę rozpoczęła się w całym kraju spontaniczna, oddolna akcja pomocy.

Str. 8-9

Pobiegają po raz 30

Po dwóch latach powraca Sztumski Międzynarodowy Bieg Solidarności 3 Maja. I edycja odbyła się w 1990 roku w Parku Miejskim.

Str. 10

Zdarzyło się w marcu

W NARODOWYM DNIU PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKŁĘTYCH przedstawiciele samorządu powiatu sztumskiego oraz Miasta i Gminy Sztum złożyli wiązanki pod Głazem Pamięci, wspólnie upamiętniając żołnierzy antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia.

MISTRZOWIE. 11-13 marca w estońskiej miejscowości Kuressaare odbywały się Halowe Mistrzostwo Europy w Mölkky. Świetnie spisana się drużyna Format Mölkky Sztum, reprezentująca Polskę, zdobywając tytuł mistrzowski. W jej składzie byli sztumianie -Arkadiusz Piróg, Łukasz Jezierski, Marcin Morzyk oraz Tomasz Kostrowski, mieszkaniec Leszna. Ponadto drużyna Szwagry w składzie: Ł. Jezierski i M. Morzyk zdobyła brązowy medal w turnieju B drużyn dwuosobowych, a drużyna FTP (A. Piróg i T. Kostrowski) miejsce 5-8.

ROZPOCZĘŁA SIĘ BUDOWA WINDY osobowej przy budynku Urzędu Miasta i Gminy Sztum. W ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansuje tę potrzebną inwestycję do sumy 150 tys. zł (do 35 proc. poniesionych przez gminę kosztów). Zakończenie prac przewidziano w sierpniu.

DZIEŃ KOBIET. Stało się już tradycją, że na panie, które w południe 8 marca przechodziły obok magistratu, czekały kwiaty i świąteczne życzenia od burmistrza Leszka Tabora i przewodniczącego Rady Miejskiej Czesława Oleksia. Tym razem, niestety, nie mogli składać ich osobiście, więc w ich imieniu czynili to Adam Karaś i Bogdan Owsiany, dyrektorzy Sztumskiego Centrum Kultury.

WPLATY
NA RZECZ UCHODŹCÓW Z UKRAINY
MOŻNA DOKONYWAĆ
NA RACHUNEK BANKOWY
MIASTA I GMINY SZTUM:

91 8309 0000 0000 0042 2000 0490

W TYTULE PRZELEWU NALEŻY WPISAĆ:

**DAROWIZNA
NA RZECZ UCHODŹCÓW Z UKRAINY
- ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE**

Stanowisko Rady Miejskiej w Sztumie w sprawie agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę podjęte 30 marca

Rada Miejska w Sztumie zdecydowanie potępia akty przemocy, zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości, ludobójstwo i systematyczne łamanie praw człowieka, popełniane przez siły zbrojne Federacji Rosyjskiej i jej sojuszników na suwerennym terytorium Ukrainy, na rozkaz dowódców wojskowych pod bezpośrednim zwierzchnictwem prezydenta Władimira Putina.

Rada Miejska w Sztumie popiera działania całej społeczności międzynarodowej, która solidarnie stanęła po stronie wolności i prawa Narodu Ukraińskiego do życia w niepodległym państwie.

Wyrażając solidarność z Narodem Ukraińskim jednocześnie jesteśmy dumni i pełni uznania dla mieszkańców naszej gminy, którzy z wielkim sercem i zaangażowaniem wspierają obywateli Ukrainy poprzez zbiórki darów, środków finansowych czy przyjmowania ich do własnych domów.

Konsekwencją tego stanowiska jest podjęta uchwała o zaprzestaniu współpracy partnerskiej z miastem Polesk (Rosja) oraz z organizacjami publicznymi i pozarządowymi obwodu kaliningradzkiego.

„Ludzie polskiego samorządu - województwo pomorskie”

Naktadem Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Josepha Conrada Korzeniowskiego w Gdańsku ukazał się zbiór wywiadów z samorządowcami województwa pomorskiego. Przeprowadził je Marek Aleksander Miros (długoletni burmistrz Gotdapi).

Warto polecić tę publikację, wzbogaconą o analizy wybieralności władz, bo pokazuje, jak to samorzady i ich liderzy zmieniają Polskę i nasze małe ojczyzny. Przytaczamy fragment z wywiadu z Leszkiem Taborem.

W mojej ocenie nigdy nie było rządu, który by szedł w rękę w rękę z samorządem. Natomiast to, co obecnie się w Polsce dzieje, jest zagrożeniem największym [rozmowa prowadzona była 13 lutego 2020]. Dramatycznie topnieje zaufanie między stroną rządową a samorządową. Tworzymy razem władzę publiczną, jedno państwo, natomiast zabiera się nam kompetencje, zwiększa odpowiedzialność, zmniejsza finansowanie, wiele decyzji ma znaczenie ściśle polityczne. Zawsze dominowała polityka wyższego nad niższym, ale nie aż tak. Przede wszystkim strona rządowa próbuje swoją pozycję budować na krytyce samorządu, twierdząc, że negatywne skutki ich decyzji wynikają z obstrukcji w samorządach. To oczywiście nieprawda, bo my jesteśmy „lekarzami pierwszego kontaktu”, jesteśmy najbliżej ludzi i nigdy byśmy naszych mieszkańców nie porzucili.

Będziemy nadawać przedmiotom drugie życie

Dobre wiadomości nadeszły z Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Sukcesem zakończyła się długa i trudna droga o pozyskanie dofinansowania na realizację projektu „Sztum circular economy - odpowiedzią na współczesne wyzwania klimatyczne.”

Starania Miasta i Gminy rozpoczęły się już we wrześniu 2020 r., kiedy złożono wstępną koncepcję projektu. Spośród blisko 50 wniosków do dalszej procedury konkursowej zostało wybranych 16. Ostatecznie decyzją Ministerstwa Klimatu i Środowiska projekt Miasta i Gminy Sztum znalazł się w piątce najwyższej ocenionych.

Pozyskanie dofinansowania nie byłoby możliwe bez udziału w projekcie partnerów krajowych - Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk i Politechniki Gdańskiej oraz partnera norweskiego - International Development Norway.

Założeniem projektu jest stworzenie na terenie gminy możliwości do realizacji zasad gospodarki obiegu zamkniętego i ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania. W ramach projektu planuje się budowę nowoczesnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz hali magazynowo-naprawczej, do której mieszkańcy będą mogli oddać rzeczy niepotrzebne, a nadające się do ponownego użycia i wykorzystania. Zaplanowano także szeroki zakres działań informacyjno-edukacyjnych. Całkowita wartość projektu to ponad 5 mln zł, z czego przyznane dofinansowanie to 4,3 mln zł. Wkrótce rozpocznie się realizacja projektu.

Kawiarenka Naprawcza Stajnia w Toruniu. Można tam przy pomocy specjalistów naprawić uszkodzone przedmioty.
Fot. www.kujawsko-pomorskie.pl

Co z programem modernizacji gruntowych dróg gminnych?

Do końca maja zostaną zakończone prace modernizacyjne na podstawie umowy podpisanej z wykonawcą w 2021 roku. Obejmuje ona: Zajezierze (871 m - od cmentarza komunalnego do ul. Żeromskiego), Piekło (203 m), Koślinka (810), Parpary-Uśnice (280 m- od sklepu), Biała Góra (130 m - centrum wsi), Kępina (1110 m - m.in. Wiejska - Zacisze, do ul. Wojciechowskiego), Sztumskie Pole (1172 m - m.in. Długa, Łąkowa), Goraj (470 m), Czernin (190 m - Pieniężnego).

Gmina jest w trakcie rozstrzygnięcia procedury przetargowej dla zadania modernizacji dróg z zastosowaniem płyt jumbo w roku 2022 o długości 3780 m w miejscowościach: Grzępa (380 m), Gościszewo (1620 m - od drogi gminnej asfaltowej do Nogatu, od drogi gminnej do gorzelni - 820 m), Nowa Wieś (300 m - centrum wsi do krzyża), Postolin (130 m) i Sztumska Wieś (530 m).

Samorząd planuje ogłoszenie przetargu na modernizację dróg z zastosowaniem płyt jumbo w tym roku obejmującego: Koniecwałd (1000 m), Gościszewo (910 m - za browarem), Nowa Wieś (300 m - od kościoła do starych jumb) i Postolin (1740 m - od drogi powiatowej do tzw. Korei i Ramz).

Fragment zmodernizowanej drogi w Sztumskim Polu.

W Piekło przybędzie 203 m drogi z płyt jumbo.

Program Czyste Powietrze. Dla właścicieli domów jednorodzinnych

Od 25 stycznia 2022 r. obowiązują nowe zasady związane z programem Czyste Powietrze. Program ten skierowany jest do właścicieli **domów jednorodzinnych**, a jego celem jest poprawa jakości powietrza w Polsce, zmniejszenie zużycia ciepła i poprawa standardu technicznego budynków. Właściciele domów jednorodzinnych mogą ubiegać się o atrakcyjne dotacje na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację. Grafika prezentuje najważniejsze informacje o programie.

Beneficjenci

- właściciel/współwłaściciel jednorodzinnego budynku/lokalu mieszkalnego
- osoba fizyczna

Podstawowy poziom dofinansowania

- dochód roczny wnioskodawcy **do 100 000 zł**

Podwyższony poziom dofinansowania

- gospodarstwo wieloosobowe - średnie dochody miesięczne **do 1 564 zł/os.**
- gospodarstwo jednoosobowe - średnie dochody miesięczne **do 2 189 zł**

Najwyższy poziom dofinansowania

- gospodarstwo wieloosobowe - średnie dochody miesięczne **do 900 zł/os.**
- gospodarstwo jednoosobowe - średnie dochody miesięczne **do 1260 zł**

Działania objęte dotacją

- wymiana, zakup i montaż źródła ciepła
- instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej
- wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła
- ocieplenie przegród budowlanych
- stolarka okienna i drzwiowa
- dokumentacja (audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy)
- mikroinstalacja fotowoltaiczna (wymóg: wymiana źródła ciepła)

Ważne jest też to, iż nie trzeba wykonywać od razu całego zaplanowanego remontu, ale można rozłożyć go na etapy, które należy zakończyć w przeciągu do 36 miesięcy od podpisania umowy na dofinansowanie.

Najważniejsze zmiany dotyczą poziomu dofinansowania dla osób o niskich dochodach (patrz poniższa infografika).

Rusza nowa część programu „Czyste Powietrze” z najwyższym poziomem dofinansowania

	CZĘŚĆ I PROGRAMU podstawowy poziom dofinansowania	CZĘŚĆ II PROGRAMU podwyższony poziom dofinansowania	CZĘŚĆ III PROGRAMU najwyższy poziom dofinansowania
MAKSYMALNA DOTACJA	do 30 tys. zł	do 37 tys. zł	do 69 tys. zł
INTENSYWNOŚĆ DOFINANSOWANIA*	od 30% do 50%	od 60% do 75%	do 90% kosztów kwalifikowanych
DOCHÓD NA JEDNEGO CZŁONKA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	Roczny dochód wnioskodawcy do 100 tys. zł	Przeciętny miesięczny dochód na osobę do 1564 zł (gospodarstwa wieloosobowe) do 2189 zł (gospodarstwa jednoosobowe) <i>Uwaga!</i> Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o dochodach wydawane przez gminę.	
LICZBA TRANSZ ROZLICZEŃ	do trzech		do pięciu
OKRES REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA	do 30 miesięcy <small>(przy ścieżce bankowej do 18 miesięcy)</small>		do 36 miesięcy <small>(brak ścieżki bankowej)</small>
START NABORU	15 maja 2020 r. <small>(start programu 19 września 2018 r.)</small>	21 października 2020 r.	25 stycznia 2022 r.

*W tym możliwy audyt energetyczny w każdej części – do 100% intensywności dofinansowania

Przypominamy również, że w Urzędzie Miasta i Gminy w Sztumie w **środy i czwartki** otwarty jest punkt konsultacyjny, w którym można zapoznać się ze szczegółami związanymi z przyznawaniem dotacji, wypełnić wniosek o dofinansowanie lub uzyskać pomoc w rozliczeniu otrzymanego już wsparcia. Zachęcamy do wcześniejszego kontaktu telefonicznego do osób zajmujących się udzielaniem informacji:
 Lucyna Szymańska lucyna.szymanska@sztum.pl, tel. 55 640 6387 i Michał Mroczkowski michal.mroczkowski@sztum.pl, tel. 55 640 6383.

To Rodło! To wiary i krwi naszej godło

W tym roku przypada 100-lecie powstania w Berlinie Związku Polaków w Niemczech, kojarzonego ze znakiem Rodła. Dlaczego inauguracja centralnych obchodów rocznicowych w Polsce odbędzie się 22 kwietnia na Ziemi Sztumskiej?

Przypomnijmy nieco faktów. Po przegranych plebiscytach na Powiślu, Warmii i Mazurach, które decydowały o tym, że te ziemie nie zostały włączone do odrodzonej Polski, 30 listopada 1920 roku powstał w Olsztynie Związek Polaków w Prusach Wschodnich. Wśród członków założycieli najwięcej było reprezentantów Powiśla. Na czele organizacji, która powstała „dla obrony interesów polskiej mniejszości narodowej we wszystkich dziedzinach życia publicznego” (ze statutu) stanął ks. Wacław Osiński, urodzony w Sztumskim Polu. Wiceprezesem został Paweł Muchowski, sztumski kupiec. Władze niemieckie nie spieszyły się z uznaniem organizacji i zarejestrowały ZPwPW dopiero w marcu 1922 roku. Stało się po polskich interwencjach dyplomatycznych i sugestjach, że podobne działania będą stosowane wobec organizacji mniejszości niemieckiej w Polsce. W tymże roku do ZPwPW należało 2300 członków w terenie Powiśla.

Koncepcja utworzenia jednej silnej organizacji reprezentującej Polaków z całych niemieckich terenów żywa była już przed pierwszą wojną światową. Silna potrzeba jedności mniejszości polskiej bardzo uwidoczniła się podczas wyborów parlamentarnych w Niemczech w lutym 1921 roku. Idea zyskała w końcu także poparcie polskiego rządu. Tajna konferencja z udziałem polskich działaczy w Niemczech, przygotowana przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, toczyła się 22 marca 1922 roku w Poznaniu.

Ostatecznie po negocjacjach z różnymi organizacjami Polaków wyznaczono termin zjazdu założycielskiego Związku Polaków w Niemczech na 27 sierpnia w Berlinie. Tymczasowym prezesem wybrano Stanisława Sierakowskiego z Waplewa, a zatwierdzono go na tym stanowisku podczas walnego zebrania delegatów 3 grudnia 1922.

Związek przyjął strukturę „dzielnicową” - I Śląsk, II Berlin, III Westfalia, IV Prusy Wschodnie (z okręgiem Ziemi Malborskiej i prezesem Kazimierzem Donimirskim z Ramz Małych) i V Pogranicze i Kaszuby.

Znakiem Związku Polaków w Niemczech stało się Rodło, zaprojektowane przez Janinę Kłopotką. Sty-

lizowany bieg Wisły z zaznaczonym Krakowem były „symbolem naszego pochodzenia i łączy z całym narodem polskim i jego duszą”.

W 1956 roku został odświeżony w Sztumie Pomnik Wdzięczności, który dziś sztumianie nazywają pomnikiem Rodła. Upamiętnia on wszystkich mieszkańców Powiśla, którzy podczas II wojny światowej za oddali swoje życie, bo trwali przy polskości. 22 kwietnia rozpoczną się w Waplewie Wielkim obchody 100 rocznicy powstania Związku Polaków w Niemczech, które będą miały rangę ponadregionalną, z udziałem marszałków województw pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego i opolskiego. O godz. 16 pod pomnikiem Rodła w Sztumie zostanie otwarta wystawa historyczna. Godzinę później w Kino Teatrze Powiśle wystąpi z koncertem Polska Filharmonia Kameralna z Sopotu.

Koncert Polskiej Filharmonii Kameralnej

Wystąpią:

Krzysztof Gordon, recytator,
Andrzej Wojciechowski, klarnet
Polska Filharmonia Kameralna Sopot

Wojciech Rajski, dyrygent

W programie:

Feliks Nowowiejski
– „Pożegnanie Ellenai” op. 17 nr 3

Karol Kurpiński
– Koncert na klarnet

Mieczysław Karłowicz
– Serenada na smyczki

Uwaga: na koncert obowiązują wejściówki. Można je otrzymać w Sztumskim Centrum Kultury.

Posprzątaaliśmy brzegi jeziora

Prawie 3 tony różnych odpadów zebranych z brzegów Jeziora Sztumskiego, Parku Miejskiego i Hali Targowej to efekt sprzątnięcia po dwuletniej pandemicznej przerwie. W akcji sprzątnięcia zainicjowanej przez burmistrza Leszka Tabora wzięło udział ponad 200 osób, od juniora po seniora.

Za czym kolejka ta długa pod magistratem stoi? Po grabie, rękawice i worki...

Dźwięk syreny i ruszamy do akcji.

Wyciągnąć to, co w wodzie...

Bulwar to ulubione miejsce naszych spacerów.
Nie zamieniamy go w śmietnik.

Po sprzątnięciu kiełbaska z grilla smakuje najlepiej.

A i leżaki już zapraszają...

Solidarni z Ukrainą

W czwartek 24 lutego 2022 roku rozpoczęła się inwazja Rosji na Ukrainę. Wkrótce po tej tragicznej wiadomości rozpoczęła się w całym kraju spontaniczna, oddolna akcja pomocy.

W mediach społecznościowych pojawił się wysyp postów o prywatnych punktach zbierania darów, wskazywano potrzeby odebrania uchodźców z granicy, znalezienia dla nich mieszkania i pracy. W ślad za tym szły deklaracje wykonania bezpłatnych kursów i oddania lokum potrzebującym. Takie także były odruchy serca mieszkańców Ziemi Sztumskiej w reakcji na inwazję.

Dość szybko ta żywiołowa akcja pomocy na szczeblu gminy i powiatu przybrała formę bardziej skoordynowaną. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie zaczął zbierać informacje o napływających uchodźcach, ich potrzebach, tworzył też bazę miejsc, w których mogą znaleźć dach nad głową. 28 lutego (poniedziałek) został otwarty magazyn w Hali Targowej, gdzie można oddawać odzież, artykuły żywnościowe, środki czystości, itd.

4 marca burmistrz Leszek Tabor spotkał się z przedstawicielami społeczności ukraińskiej przebywającymi na Ziemi Sztumskiej, aby lepiej poznać doraźne problemy uchodźców i znaleźć dla nich rozwiązanie.

- Trzeba mieć świadomość, że wielu z nich może zechcieć pozostać u nas na dłużej, albo na stałe - mówił po spotkaniu. - Robimy jako samorząd, co możemy, ale potrzebne są rozwiązania legislacyjne, decyzje rządu, aby stworzyć dla obywateli Ukrainy godne warunki do życia tutaj.

Miasto i Gmina Sztum utworzyło specjalne konto, na które wpływają pieniądze na rzecz uchodźców.

Pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztumie udzielają wsparcia w postaci pracy socjalnej, w tym pomoc w zakresie ustalania opiekuna tymczasowego

[8 dzieci pozostaje bez opiekunów prawnych, ale mają zapewnioną opiekę przez 4 kandydatów na opiekuna tymczasowego].

Zostało zapewnione wsparcie psychologiczne (dyżur psychologa odbywa się w każdy wtorek w godz. 11:30-15:30) oraz w razie konieczności istnieje możliwość telefonicznej porady.

Na bieżąco zapewniona jest w gminie obsługa interesantów z Ukrainy: nadawanie numeru PESEL (na dzień 29 marca 140 numerów); w tym wydawanie kuponów na zdjęcia niezbędne do uzyskania PESEL; przyjmowanie wniosków o jednorazowe świadczenie 300 zł (na dzień 29 marca 50 wniosków); przyjmowanie wniosków o zwrot wydatków dla osób fizycznych w związku z zapewnieniem zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

MGOPS stale współpracuje ze starostwem przy sporządzaniu dziennych raportów liczby obywateli Ukrainy przybywających na terenie miasta i gminy Sztum (z uwzględnieniem ich relokacji).

Wśród przybywających z terenu Ukrainy większość to dzieci. Najwięcej z nich już kontynuuje naukę w SP 2. W komunikacji pomagają

uczniowie „Dwójki” z Ukrainy, którzy zamieszkują w Sztumie od kilku lat. Ruszają też dodatkowe zajęcia z języka polskiego dla ukraińskich dzieci.

445

Tyłu obywateli Ukrainy przebywało na terenie powiatu sztumskiego w dniu 30 marca;

z tego 271 osób na terenie miasta i gminy Sztum;

173 osoby (w tym 89 do 18 roku życia) mają zakwaterowanie w 48 lokalach prywatnych; 98 osób (w tym 50 dzieci) w zakwaterowaniu zbiorowym (w 6 miejscach).

Uczniowie Zespołu Szkół w Czerninie solidarni z Ukrainą.

Panie z Klubu Amator Senior+ w magazynie.

DRODZY MIESZKAŃCY MIASTA I GMINY SZTUM

Bardzo serdecznie dziękujemy Wam
 za okazane serce, hojność i solidarność z osobami,
 które przyjechały z terenów objętych wojną
 i przebywają na terenie naszej gminy.

Jesteśmy jednocześnie dumni, że w obliczu tak wielkiej tragedii,
 która dotknęła naszych sąsiadów,
 potrafiliśmy zjednoczyć się w działaniu.
 Wielu z Was otworzyło swoje domy,
 dając potrzebującym schronienie i wyżywienie.
 To piękny i szlachetny gest, za który jesteśmy wdzięczni.

Szczególne podziękowania kierujemy
 do wszystkich osób,
 które organizują zbiórki na rzecz obywateli Ukrainy,
 a także do darczyńców i ludzi dobrej woli,
 którzy tak chętnie się w nie włączają.

**Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka
 Pomocy Społecznej w Sztumie
 Małgorzata Kozłowska**

**Burmistrz
 Miasta i Gminy Sztum
 Leszek Tabor**

Otwarcie koncertu solidarnościowego grup Worries, Taroth i Abodus.

Kiermasz na rzecz uchodźców podczas koncertu „Solidarni z Ukrainą”.

Druhowie z OSP Gościszewo przybyli z transportem odzieży.

Stodki kiermasz w Zespole Szkół w Gościszewie.

Sztumskie biegi Solidarności już po raz 30

Po dwuletniej przerwie z impetem wraca impreza sportowo-rekreacyjna organizowana w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja.

Sztumskie Biegi Solidarności 3 Maja powstały z inicjatywy Jerzego Czai i Zbigniewa Jażdżewskiego z Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej w Sztumie. Z propozycją zorganizowania imprezy biegowej zwrócili się do działaczy sztumskiej „Solidarności”, m.in. przewodniczącego Lecha Wnukowskiego. W tamtym okresie w mieście nie mieliśmy żadnych tego rodzaju imprez, były za to dobre tradycje: w latach 70. i 80. organizowano duże biegi uliczne i przetajowe, także o randze ogólnopolskiej. 3 Maja 1990 roku zadebiutował Sztumski Bieg Solidarności 3 Maja. Impreza w Parku Miejskim zaczęła cieszyć się dużym zainteresowaniem. Przyjeżdżało na nią wielu utytułowanych biegaczy - m.in. Katarzyna Dziwisz, Renata Antropik, Leszek Zblewski, Dariusz Klein, czy Jarosław Czubaszek. Corocznie startowało 400-500 uczestników.

Zorganizowanie tak okazałej imprezy były możliwe dzięki wsparciu idei Solidarności przez wielu sponsorów. Były lata, że lista darczyńców liczyła prawie sto pozycji! Kiedy znaczenie „Solidarności” maleje, spada też hojność sponsorów, jest na nią mniej środków, maleje ranga imprezy, liczba uczestników?

X Jubileuszowy Sztumski Bieg Solidarności wygrywa zawodnik gospodarzy Bartosz Mazerski, który domi-

nuje w latach 2001-2004, wygrywa także 2007 i do dziś pozostaje ikoną imprezy. Wśród pań rekordzistą imprezy pozostaje Katarzyna Dziwisz z Malborka (wychowanka Ryszarda Mazerskiego), która wygrywała nieprzerwanie od 1997 do 2005 roku.

Po roku przerwy w organizacji zawodów (2006) dotychczasowy dyrektor biegu Włodzimierz Grekulak zwrócił się do prezesa Ryszarda Mazerskiego z prośbą o przejęcie organizacji XVII Sztumskiego Biegu Solidarności przez Lekkoatletyczny Klub Sportowy ZANTYR Sztum. I tak od **2007 roku Sztumski Bieg 3 Maja organizowany jest przez ZANTYR Sztum, we współpracy z bardzo licznymi partnerami i samorządem Miasta i Gminy Sztum, jako partnerem strategicznym.**

W 2016 roku XXVI Międzynarodowy Sztumski Bieg Solidarności 3 Maja organizowany był w roku szczególnym – obchodów 600-lecia Sztumu! To była rekordowa impreza, 1000 uczestników, w tym 326 w biegu na 10 m. To były również II Mistrzostwa Pracowników Służby Więziennej w biegu na 10 km i II Mistrzostwa Miasta i Gminy Sztum w biegu na 10 km, gdzie wzięto udział ponad 100 mieszkańców Sztumu. To było godne uczczenie 600-lecia Sztumu i Konstytucji 3 Maja - wielkie święto sportu sztumskiego, święto biegania.

29. edycja biegów odbyła się w 2019 roku. Nikt wtedy nie przypuszczał, że na kolejne dwa lata z powodu pandemii trzeba będzie zawiesić organizację. Przypomnijmy, zatem - ponad 800 uczestników i pierwsze zwycię-

Na mecie 1 Biegu Solidarności Włodzimierz Grekulak z córką Ksenią (1990).

Bartosz Mazerski i Andrzej Rogiewicz

stwo byłego mistrza Europy Mokhtara Benhariego z partnerskiego miasta Val de Reuil. Na podium stawał w Sztumie już wcześniej, ale nigdy dotąd nie wygrał. Bartosz Mazerski był drugi, a Krzysztof Garbowski trzeci, broniąc przy tym mistrzostwa Polski Stuzby Więziennej na 10 km. W marszu nordic walking kolejny sukces Sztumu - drugie miejsce Moniki Malinowskiej wśród kobiet.

- Po dwóch latach przerwy spowodowanej pandemią, mimo trudnej obecnie sytuacji międzynarodowej, spotkamy się ponownie 3 maja na Plaży Miejskiej w Sztumie - mówi **Ryszard Mazerski**, dyrektor biegu.

- Zapraszamy od godziny 13.30 na bieg i marsz. Uczcijmy w taki sposób kolejną rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja, zróbmy to także dla zdrowia!

Podczas XXV biegu uhonorowano pomysłodawców i długoletnich organizatorów imprezy. Od lewej: Jerzy Czaja, Zbigniewa Jażdżewski, Włodzimierz Grekulak, Lech Wnukowski i Ryszard Mazerski.

Spotkamy się w tym roku na Plaży Miejskiej.

KALENDARIUM

1990-2005 KK NSZZ „Solidarność” w Sztumie zorganizuje szesnaście edycji biegów w Parku Miejskim. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczył Edward Studziński, od 11 imprezy funkcję dyrektora biegów przejął Włodzimierz Grekulak.

2007 Start i meta na dziedzińcu zamkowym

2008 Po raz pierwszy zwycięża zawodnik zagraniczny: kenijczyk Joel Komen

2009 Start i meta przed Urzędem Miasta i Gminy Sztum

2016 Biegi obejmuje patronatem Burmistrz Miasta i Gminy Sztum Leszek Tabor

2017 Biegi zmieniają formułę - odbywa się I Festiwal Biegowy w Sztumie z I Maratonem Dolnego Powiśla (ze startem i metą na plaży miejskiej - ponad 9 okrążeń wokół jeziora)

2020 Symboliczny bieg - Zdzisław Tryba i Bartosz Mazerski wystartowali z Parku Miejskiego – trasa dookoła sztumskiego jeziora (R.Mazerski jako pilot na rowerze)

2021 Liczna grupa członków LKS Zantyr Sztum wystartowała z Parku Miejskiego (ze Zdzisławem Trybą) do biegu i marszu NW dookoła jeziora.

Opowieści z mórz i oceanów

W szkołach podstawowych w ramach realizowanego projektu edukacyjnego pn.: „Pomorskie Żagle Wiedzy – kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez edukację morską i żeglarską w Mieście i Gminie Sztum” odbywają się **warsztaty z doradztwa zawodowego**.

Tym razem uczniowie spotkali się ze szczególnym gościem - kapitanem Tomaszem Sobieszkańskim, znanym żeglarzem, rybakim i także znakomitym gawędziarzem.

Na spotkania z młodzieżą kapitan przygotował wiele ciekawych prezentacji i opowieści o rejsach i przygodach. Opowiedział o pracy na morzu, przygotowaniach do podróży i o swej wielkiej miłości do morza.

Realizacja projektu współfinansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

Miasto i Gmina Sztum realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich oraz ze środków budżetu państwa pn. „Pomorskie Żagle Wiedzy – kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów poprzez edukację morską i żeglarską w Mieście i Gminie Sztum”

Celem projektu jest podniesienie jakości pracy szkół poprzez kompleksowe wspomaganie rozwoju 5 Szkół Podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto i Gmina Sztum, rozumiane jako ściśle zespolenie systemu wsparcia nauczycieli ze zdiagnozowanymi potrzebami ucznia i szkoły.

Dofinansowanie projektu z UE: 187 530,00 zł

www.mapadotacji.gov.pl

U Honorowych Dawców Krwi

W listopadzie ub. roku został reaktywowany sztumski Klub Honorowych Dawców Krwi. Prezesem zarządu został wybrany Czesław Karol, wiceprezesami - Bożena Karol i Dariusz Zaręba, skarbnikiem Jarosław Jarzyna. Komisję Rewizyjną tworzą Ryszard Olszewski i Dorian Kapusta. Z okazji wznowienia działalności KHDK w Sali Czekoladowej Sztumskiego Centrum Kultury została zorganizowana uroczyste spotkanie z udziałem władz samorządowych miasta i powiatu. Odznaki Honorowych Zasłużonych Dawców Krwi otrzymali: Wiesława Bielińska, Bożena Karol, Magdalena Karol, Paulina Osińska i Joanna Siebert. Po uroczystym wręczeniu odznak i upominków wystąpił zespół z Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W grudniu 2021 r. Czesław Karol za wieloletnie oddawanie krwi i działalność na rzecz propagowania honorowego krwiodawstwa PCK w Polsce otrzymał najwyższe wyróżnienie - Kryształowe Serce.

W styczniu na antenie Radia Malbork został wyemitowany wywiad z prezesem HDK. Zachęcał w nim młodych ludzi do oddawania krwi.

W lutym 23 osoby, w tym 4 po raz pierwszy, oddały w krew w krwiobusie przy Starostwie Powiatowym.

Z okazji Dnia Kobiet Klub HDK zaprosił panie oddające krew na spotkanie przy kawie i ciasteczkach do Caffe Figaro.

Plan pracy Klubu HDK Sztum w maju – darmowe seanse filmowe dla dzieci członków, akcja oddawania krwi w krwiobusie, zawody wędkarskie o Puchar Burmistrza Sztumu.

WŁAŚCICIELU, ZARZĄDCO BUDYNKU!

Pamiętaj o obowiązku złożenia deklaracji o źródłach ogrzewania budynków

Jeśli jesteś właścicielem lub zarządcą budynku (mieszkalnego lub niemieszkalnego), masz ustawowy obowiązek złożyć deklarację o uruchomionym źródle ciepła do **Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB)**.

Wejdź na stronę:

www.ceeb.gov.pl

i złóż deklarację on-line!

TERMINY SKŁADANIA DEKLARACJI

dla źródeł ciepła i spalania paliw uruchomionych PRZED 1 lipca 2021 r. 30 czerwca 2022 r.	źródeł ciepła i spalania paliw uruchomionych PO 1 lipca 2021 r. 14 dni od dnia uruchomienia
--	--

Deklarację można również złożyć w formie papierowej - wypełniony formularz można przedać lub złożyć osobiście w Urzędzie Gminy / Miasta.

Dodatkowe informacje, wzory formularzy, instrukcje: RACJ
www.gub.gov.pl/autonoma/centralna-ewidencja-emisyjnosci-budynkow

Logo ZONE: Projekt "Centralna Baza Ewidencji Kalkulacji CEEB" jest realizowany w ramach programu „Integracyjny System Organizacji Innowacji (OSI) 2”

Fundusze Europejskie, Rzeczpospolita Polska, GUNB, Unia Europejska

Uczniowie w laboratoriach przyszłości

Dzięki programowi szkoła zakupiła sprzęt wysokiej jakości. Na zdjęciu: uczniowie klasy Va.

W ramach programu „Laboratoria przyszłości” Miasto i Gmina Sztum otrzymało 467 tys. zł dofinansowania dla wszystkich 5 szkół podstawowych na zakup nowoczesnego sprzętu, w tym drukarek 3D, mikrokontrolerów, robotów, sprzęt do nagrań i innych nowoczesnych urządzeń dydaktycznych.

W sztumskiej „Dwójce” trwają zajęcia w „Laboratoriach przyszłości”. Celem zapoczątkowanego w 2021 r. programu było wsparcie i wyposażenie szkół

podstawowych w sprzęt służący budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka). Szkoła otrzymała pokaźne środki finansowe, co pozwoliło na zakup sprzętu wysokiej klasy. Jednym z kryteriów doboru było docelowe stworzenie pracowni tematycznych, w których będzie można przeprowadzić różnorodne zajęcia. Zaprojektowano pracownię fotografii i obróbki zdjęć, studio nagrań i prze-

róbki dźwięku oraz nowoczesną drukarnię w oparciu o pracę drukarek 3D. Dla młodszych uczniów zakupiono klocki Lego, które zostaną wykorzystane do nauki programowania.

Pionierem w korzystaniu z nowo zakupionego sprzętu okazał się Sławomir Wiechowski, który w styczniu przeprowadził zajęcia: „Jak działa drukarka 3D - przygotowanie prostego projektu oraz jego wydruk”.

Mali e-mocni z Dwójki

W oddziale przedszkolnym Szkoły Podstawowej nr 2 w Sztumie od października ub. roku realizowany jest projekt edukacyjny „Mali e-mocni”. Upowszechnianie i podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w mieście i gminie Sztum. Dzieci uczęszczają na zajęcia wspomagające rozwój, jak i rozwijające zainteresowania. Mają możliwość korzystania z zajęć specjalistycznych, m.in. logopedycznych, gimnastyki korekcyjnej, korekcyjno-kompensacyjnych. Na zajęciach rozwijających dzieci nabywają nową wiedzę i umiejętności na temat otaczającego nas środowiska przyrodniczego, podnoszą kompetencje matematyczne oraz artystyczne. Mają również możliwość pokonywania tru-

dnosci edukacyjnych dzięki zajęciom korekcyjno-kompensacyjnym i dydaktyczno-wychowawczym.

Przedszkolaki korzystają z różnych ciekawych środków dydaktycznych, uczą się właściwego i bezpiecznego stosowania technologii TIK oraz wykorzystania jej do uczenia się. Metody i formy pracy są dostosowane do potrzeb i możliwości rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym.

Przedszkolaki chętnie uczestniczą we wszystkich rodzajach aktywności, wykonują doświadczenia, eksperymentują, biorą udział w zajęciach terenowych. Dostrzegają korzyści z możliwości uczestnictwa w tych zajęciach i niecierpliwie czekają na kolejne zadania.

„Siła współpracy” i więcej usług społecznych

Zakres usług społecznych wciąż się rozwija. Od lutego 2022 r. kolejne osoby otrzymały wsparcie w ramach projektu pn. „Siła Współpracy - rozwój usług społecznych w Mieście i Gminie Sztum” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WP na lata 2014-2020.

W ramach tego projektu rodziny biorą udział w warsztatach dla rodziców. Dodatkowo otrzymują wsparcie asystenta i trenera wsparcia rodziny, a także mają możliwość skorzystania z indywidualnego poradnictwa w punkcie konsultacyjnym. Dla dzieci zaplanowano organizację półkolonii. W celu wsparcia procesu integracji rodziny oraz budowania wzajemnych relacji pomiędzy jej członkami, zaplanowano organizację zajęć/spotkań integracyjnych, w tym także wyjazd integracyjny z noclegiem.

Natomiast sztumscy seniorzy korzystają już z usług opiekuńczych, asystenta osoby starszej oraz usług telemedycyny. Do osób z niepełnosprawnościami skierowane jest wsparcie w formie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz asystenta osoby niepełnosprawnej. Z kolei ich opiekunowie aktualnie korzystają z opieki wytchnieniowej. Będą oni mogli wziąć także udział w warsztatach i grupach wsparcia. Dodatkowo zorganizowany zostanie wyjazd integracyjny z noclegiem.

Zarówno seniorzy, jak i osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie mają możliwość skorzystania z indywidualnego poradnictwa w punktach konsultacyjnych.

Sztumscy seniorzy korzystają z usług opiekuńczych, asystenta osoby starszej oraz usług telemedycyny.

Fot. Pexels

Wsparcie z Banku Żywności

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie już po raz kolejny nawiązał współpracę z Bankiem Żywności w Tczewie w zakresie realizacji pomocy żywnościowej dla mieszkańców miasta i gminy Sztum w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021.

Bezpłatna pomoc kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków). W marcu br. pierwsze produkty żywnościowe trafiły do sztumskich rodzin.

MGOPS w Sztumie w 2022 roku wsparciem obejmie 380 osób zamieszkałych na terenie miasta i gminy Sztum.

MGOPS pozyskał środki na dodatkowe działania

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie przystąpił do realizacji dwóch resortowych Programów Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „**Opieka wytchnieniowa**” - edycja 2022 oraz „**Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej**” – edycja 2022, których celem jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów z terenu miasta i gminy Sztum.

Realizacja programu „**Opieka wytchnieniowa**” - edycja 2022 pozwoli wesprzeć 11 członków rodzin lub opiekunów zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym i sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w formie dziennej lub całodobowej w codziennym trudzie sprawowania opieki.

Natomiast program „**Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej**” – edycja 2022 pozwoli wesprzeć 18 mieszkańców miasta i gminy Sztum poprzez pomoc asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz ich funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Na realizację programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022 pozyskano kwotę **80 172 zł.**, zaś programu pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” - edycja 2022 kwotę **311 508 zł.**

Dodatkowo w 2022 roku MGOPS pozyskał również 75 600 zł na częściowe sfinansowanie usług opiekuńczych zapewnionych w Rodzinnym Domu Pomocy w Postolinie, w którym przebywają nasi mieszkańcy.

PROGRAM OPERACYJNY
POMOC ŻYWNOŚCIOWA
2014-2020

LINKA EUROPEJSKA

Klub Senior+ AMATOR

Od stycznia 2022 r. mieszkańcy miasta i gminy Sztum, którzy ukończyli 60 lat i są nieaktywni zawodowo, korzystają z nowej oferty Klubu Senior+ AMATOR, którego prowadzenie powierzono Stowarzyszeniu na rzecz wspierania aktywności seniorów „Labuntur Anni”.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie, działający w imieniu Miasta i Gminy Sztum, już po raz kolejny pozyskał dofinansowanie z ministerstwa na prowadzenie Klubu - nieco ponad 51 tys. zł. Warto dodać, że ogólna kwota przeznaczona na funkcjonowanie w tym roku to 127 tys. zł. Klub dysponuje 30 miejscami. W tegorocznej ofercie znajdują się zajęcia z animatorem, psychologiem, gimnastyczno-ruchowe, manualne z florystyki, zajęcia z wykorzystaniem gier planszowych, warsztaty kulinarne, wykłady tematyczne, spotkania autorskie oraz udział w wydarzeniach kulturalno-oświatowych.

Pudełka po butach z kosmetykami

W ramach projektu ShoeBox Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztumie po raz kolejny otrzymał zestawy kosmetyków dla 20 kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. Pomysł zrodził się 6 lat temu w Wielkiej Brytanii. Kate Kanyon, robiąc porządki w domu, postanowiła podzielić się nieużywanymi przez siebie kosmetykami z kobietami z pobliskiego ośrodka pomocy. Spakowała je do kartonów po butach i zaniosta do placówki. Tak rozpoczęła się inicjatywa Project Shoebox, która szybko zyskała popularność w Wielkiej Brytanii i Stanach Zjednoczonych, dotarła także do Polski. Podczas pierwszej edycji w Polsce pomoc trafiła do ponad 170 kobiet, a w 2021 padł rekord - ponad 1000! Organizatorem akcji jest Komitet Społeczny Shoebox, który od 6 lat angażuje się w coroczną zbiórkę kosmetyków. Akcja w tym roku prowadzona była w Poznaniu oraz w Bydgoszczy. Zebrane artykuły

higieny osobistej, kosmetyki oraz drobne prezenty, które zostały zapakowane w pudełka po butach, trafiły do najbardziej potrzebujących kobiet w całej Polsce. Dwadzieścia z nich Komitet Społeczny Shoebox (nale-

ży do niego pochodząca ze Sztumu Magdalena Owsiana) przekazał dla podopiecznych sztumskiego MGOPS, oprócz tego trafiły także do stowarzyszenia Junona w Piekle.

Złote jubileusze małżeństwa

24 marca w Sali Czekoladowej Sztumskiego Centrum Kultury odbyły się uroczystości 50-lecia pożycia małżeńskiego. 13 par odebrało medale przyznane przez Prezydenta RP. Wręczyli je burmistrz Leszek Tabor i sekretarz urzędu miasta i gminy Anna Zawadka.

Odnaczone pary (od lewej): Władystawa Barcikowska-Kulis i Zbigniew Lesiński, Ewa i Krzysztof Cioskowie, Cecylia i Czesław Grabowscy, Halina i Ryszard Pastewscy, Zofia i Jan Sosnowscy oraz Stefania i Tadeusz Szymczakowie.

Od lewej: Danuta i Roman Fierckowie, Marta i Zdzisław Jackowscy, Jadwiga i Jan Piwowarscy, Jadwiga i Stanisław Przysupowie, Halina i Henryk Sawczukowie, Barbara i Mieczysław Trederowie, Teresa i Antoni Wyszomirscy.

Były gratulacje i serdeczne życzenia oraz upominkowy album o zmieniającym się Sztumie.